

**PROGRAM
WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNY**

**Szkoła Podstawowa
im. Króla Jana III Sobieskiego
w Puszczy Mariańskiej**

rok szkolny 2023/2024

W wychowaniu chodzi właśnie o to, ażeby
człowiek stawał się coraz bardziej człowiekiem - o to, ażeby
bardziej był, a nie tylko więcej miał;
aby więc poprzez wszystko, co ma, co posiada,
umiał bardziej i pełniej być człowiekiem, to znaczy, ażeby również
umiał bardziej być nie tylko z drugimi, ale i dla drugich.”

Jan Paweł II

Podstawa prawna:

1. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. z 1997 r. Nr 78, poz. 483 ze zm.).
2. Konwencja o Prawach Dziecka przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych dnia 20 listopada 1989 r. (Dz. U. z 1991 r. Nr 120, poz. 526).
3. Ustawa z 14 grudnia 2016 r. - Prawo oświatowe (Dz. U. z 2021 r. poz. 1082 ze zm.).
4. Ustawa z 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. 2021 r. poz. 1915 ze zm.).
5. Ustawa z 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2021 r. poz. 1119 ze zm.).
6. Ustawa z 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2020 r. poz. 2050 ze zm.).
7. Ustawa z 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (Dz. U. z 2021 r. poz. 276 ze zm.).
8. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz. U. z 2020 r. poz. 1449).
9. Podstawowe kierunki polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2023/2024.
10. Statut szkoły.

Wstęp

Wychowanie to proces wspomagania człowieka w rozwoju, ukierunkowany na osiągnięcie pełni

dojrzałości fizycznej, psychicznej, społecznej i duchowej.

Profilaktyka to proces wspomagania człowieka w radzeniu sobie z trudnościami zagrażającymi prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu, a także ograniczenie i likwidowanie czynników blokujących i zaburzających zdrowe życie. Profilaktyka winna wspomagać proces wychowania, a wychowanie tworzy integralną całość z wiedzą i kreowaniem umiejętności, poprzez które formuje się osobowość młodego człowieka. Nie wolno ich rozdzielać, gdyż wychowanie musi posilkować się wiedzą, w której zapisane jest doświadczenie.

Istotą działań wychowawczych i profilaktycznych szkoły jest współpraca całej społeczności szkolnej oparta na założeniu, że wychowanie jest zadaniem realizowanym w rodzinie i w szkole. Pierwszymi wychowawcami dzieci są rodzice. Nauczyciele, oprócz funkcji dydaktycznej, dbają o wszechstronny rozwój każdego ucznia oraz wspomagają wychowawczą funkcję rodziny.

Program wychowawczo-profilaktyczny Szkoły Podstawowej im. Króla Jana III Sobieskiego w Puszczy Mariańskiej został opracowany na bazie analizy obowiązujących aktów prawnych, statutu szkoły, analizy dokumentacji pedagogiczno-psychologicznej oraz analizy informacji o sytuacji wychowawczej klas, uzyskanych na podstawie ankiet, obserwacji, rozmów z uczniami, rodzicami, nauczycielami, ewaluacji wcześniejszego programu wychowawczo-profilaktycznego, wyników nadzoru pedagogicznego sprawowanego przez dyrektora szkoły. Program jest spójny ze statutem szkoły. W program wychowawczo-profilaktyczny wpisane są także kierunki realizacji polityki oświatowej państwa wyznaczone do realizacji na bieżący rok szkolny.

Podstawowym celem programu jest wspieranie wszechstronnego rozwoju uczniów w sferze fizycznej, psychicznej, społecznej i duchowej oraz zapobieganie zachowaniom problemowym, ryzykownym. Program wychowawczo-profilaktyczny opracowany i realizowany w naszej szkole zakłada:

- powszechną znajomość założeń programu przez uczniów, rodziców i wszystkich pracowników szkoły,
- zaangażowanie wszystkich podmiotów szkolnej społeczności i współpracę w realizacji zadań określonych w programie,
- respektowanie praw wszystkich członków szkolnej społeczności oraz kompetencji organów szkoły (dyrektor, rada rodziców, samorząd uczniowski),
- współdziałanie ze środowiskiem zewnętrznym szkoły i obejmuje treści i działania o charakterze:
- wychowawczym skierowane do uczniów,
- profilaktycznym dostosowane do potrzeb rozwojowych uczniów przygotowane w oparciu o diagnozę potrzeb, problemów i zagrożeń występujących w społeczności szkolnej, skierowane do uczniów, nauczycieli i rodziców.

1. Cele ogólne.

Zgodnie ze wskazaniem działalność wychowawczo-profilaktyczna w naszej szkole polega na prowadzeniu działań z zakresu promocji zdrowia oraz wspomaganiu ucznia w jego rozwoju ukierunkowanym na osiągnięcie pełnej dojrzałości w sferze:

- fizycznej - ukierunkowanej na zdobycie przez ucznia wiedzy i umiejętności pozwalających na prowadzenie zdrowego stylu życia i podejmowania zachowań prozdrowotnych;
- psychicznej - ukierunkowanej na zbudowanie równowagi i harmonii psychicznej, ukształtowanie postaw sprzyjających wzmocnieniu zdrowia własnego i innych ludzi, kształtowanie środowiska sprzyjającego rozwojowi zdrowia, osiągnięcie właściwego stosunku do świata, poczucia siły, chęci do życia i witalności; ukształtowanie postaw sprzyjających rozwijaniu własnego potencjału; kształtowanie środowiska sprzyjającego rozwojowi uczniów, zdrowiu i dobrej kondycji psychicznej; poszerzanie kompetencji i świadomości znaczenia wsparcia w sytuacji kryzysowej;
- społecznej - ukierunkowanej na kształtowanie postawy otwartości w życiu społecznym, opartej na umiejętności samodzielnej analizy wzorów i norm społecznych, dokonywania wyborów oraz doskonaleniu umiejętności wypełniania ról społecznych, kreowania postaw prospołecznych;
- aksjologicznej - ukierunkowanej na zdobycie konstruktywnego i stabilnego systemu wartości, w tym docenienie znaczenia zdrowia oraz poczucia sensu istnienia, rozwijanie poczucia odpowiedzialności społecznej w sytuacjach kryzysowych zagrażających całemu społeczeństwu.

2. Cele szczegółowe.

W sferze rozwoju psychicznego:

- przekazywanie wiedzy i kształcenie umiejętności przewidzianych programem nauczania w stopniu, na jaki pozwalają zdolności i predyspozycje uczniów (usprawnianie zaburzonych funkcji, korygowanie nieprawidłowości, kompensowanie braków rozwoju psychofizycznego),
- wdrażanie do rozwijania zainteresowań i uzdolnień,
- stwarzanie warunków do poznawania otaczającej rzeczywistości,
- kształtowanie umiejętności:
 - ✓ uczenia się z wykorzystaniem różnych źródeł wiedzy i technik naukowych,
 - ✓ zastosowania wiedzy w praktyce,
 - ✓ wypowiedziania się i budowania struktur myślowych.

W sferze rozwoju fizycznego:

- kształtowanie sprawności fizycznej stosownie do możliwości ucznia (usprawnianie funkcji fizycznych, korygowanie nieprawidłowości rozwojowych, kompensowanie braków w rozwoju fizycznym),
- przekazywanie wiedzy na temat funkcjonowania organizmu człowieka, kształcenie nawyków troszczenia się o swoje zdrowie poprzez poznawanie zasad zdrowego stylu życia (profilaktyka uzależnień),
- zachęcanie do swobodnej ekspresji plastycznej, ruchowej i fizycznej,
- pomoc w poznaniu samego siebie,
- kształtowanie wrażliwości na uczucia innych,
- kształtowanie umiejętności:
 - ✓ wyrażania swoich emocji w sposób ogólnie akceptowany,
 - ✓ samokontroli,

- ✓ dokonywania samooceny,
- ✓ bezpośredniego i otwartego wyrażania sądów, oczekiwań, pragnień.

W sferze rozwoju aksjologicznego:

- kształtowanie umiejętności:
 - ✓ oceny własnych zachowań,
 - ✓ rozróżniania dobra i zła w sytuacjach codziennych,
 - ✓ wyznaczania sobie celów i dążenie do ich realizacji,
 - ✓ autoprezentacji
- kształtowanie krytycyzmu wobec wzorców proponowanych przez środki masowego przekazu,
- kształtowanie poczucia odpowiedzialności,
- poszanowanie dla dorobku kultury i dla symboli narodowych
- kształcenie twórczej postawy.

W sferze rozwoju społecznego:

- kształtowanie poczucia przynależności do grupy i współodpowiedzialność za jej działanie,
- kształtowanie umiejętności współtworzenia i respektowania norm grupowych,
- rozumienie pojęć: norma, prawo, obowiązek, odpowiedzialność, tolerancja, godność,
- kształcenie umiejętności nawiązywania właściwych relacji z innymi (kształtowanie celowego i skutecznego sposobu komunikowania się i odnoszenia się w sposób poprawny do innych),
- przygotowanie do aktywnego (w miarę istniejących możliwości) udziału w życiu społecznym,
- stwarzanie warunków do prawidłowej adaptacji wychowanków w społeczeństwie.

3. Sylwetka absolwenta.

Dążeniem szkoły jest przygotowanie uczniów do efektywnego funkcjonowania w życiu społecznym oraz podejmowania samodzielnych decyzji w poczuciu odpowiedzialności za własny rozwój. Uczeń kończący edukację w naszej placówce:

- jest przygotowanym do życia w społeczeństwie i w rodzinie,
- kieruje się w codziennym życiu zasadami etyki i moralności,
- zna i rozumie zasady współżycia społecznego,
- zna i stosuje zasady dobrych obyczajów i kultury osobistej,
- umie porozumiewać się i współpracować z innymi,
- zna historię i kulturę własnego narodu i swojego regionu oraz tradycje szkoły,
- jest przygotowany do samokształcenia i podjęcia dalszej edukacji,
- umie żyć w atmosferze tolerancji, szacunku i godności dla siebie i drugiego człowieka,
- ma poczucie własnej wartości, jest kreatywny, ambitny, samodzielny,
- jest przygotowany do życia w zintegrowanej Europie,
- umieć dokonywać świadomych wyborów,

- ma poczucie odpowiedzialności za stan środowiska naturalnego,
- dba o swoje zdrowie, zna zasady zdrowego stylu życia,
- korzysta z różnych źródeł wiedzy, i informacji, racjonalnie wykorzystuje narzędzia i technologie informatyczne,
- posiada wiedzę na temat współczesnych zagrożeń społecznych i cywilizacyjnych, podejmuje odpowiedzialne decyzje w trosce o bezpieczeństwo własne i innych,
- zna zasady ochrony zdrowia psychicznego, unika zachowań ryzykownych.

4. Zadania szkoły.

W zakresie działalności wychowawczej:

- współdziałanie całej społeczności szkoły na rzecz kształtowania u uczniów wiedzy, umiejętności i postaw określonych w sylwetce absolwenta;
- kształtowanie postaw prozdrowotnych i promowanie zdrowego stylu życia; oraz zachowań proekologicznych;
- kształtowanie hierarchii systemu wartości, w którym zdrowie należy do jednych z najważniejszych wartości w życiu;
- wzmacnianie wśród uczniów więzi ze szkołą oraz społecznością lokalną;
- kształtowanie u uczniów postaw prospołecznych, umożliwianie udziału w działaniach z zakresu wolontariatu;
- kształtowanie przyjaznego klimatu w szkole, budowanie prawidłowych relacji rówieśniczych oraz relacji uczniów i nauczycieli, a także nauczycieli, wychowawców i rodziców/opiekunów, w tym wzmacnianie więzi z rówieśnikami oraz nauczycielami i wychowawcami;
- kształtowanie postawy akceptacji i ciekawości poznawczej wobec różnic kulturowych prezentowanych przez uczniów-cudzoziemców;
- wzmacnianie kompetencji wychowawczych nauczycieli i wychowawców oraz rodziców/opiekunów;

W zakresie działalności edukacyjnej:

- rozwijanie i wzmacnianie umiejętności psychologicznych i społecznych uczniów;
- kształtowanie u uczniów umiejętności życiowych, w szczególności samokontroli, radzenia sobie ze stresem, rozpoznawania i wyrażania własnych emocji;
- kształtowanie krytycznego myślenia i wspomaganie uczniów w konstruktywnym podejmowaniu decyzji w sytuacjach trudnych, zagrażających prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu;
- poszerzanie wiedzy rodziców/opiekunów, nauczycieli, wychowawców na temat zaburzeń zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży, rozpoznawania wczesnych objawów używania substancji psychoaktywnych, uzależnień behawioralnych;
- poszerzanie wiedzy uczniów na temat konsekwencji uzależnień, w tym uzależnień behawioralnych.

W zakresie działalności informacyjnej:

- udostępnienie informacji o ofercie pomocy specjalistycznej dla uczniów, ich rodziców/opiekunów w przypadku używania środków psychoaktywnych, uzależnień cyfrowych, obniżonej kondycji psychicznej i innych problemów psychologicznych.
- przekazanie informacji uczniom, ich rodzicom/opiekunom oraz nauczycielom i wychowawcom na temat konsekwencji prawnych związanych z naruszeniem przepisów *Ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii*”;
- udostępnianie informacji o możliwościach różnego wsparcia uczniów z Ukrainy;
- informowanie uczniów oraz ich rodziców/opiekunów o obowiązujących procedurach postępowania w sytuacjach nadzwyczajnych oraz o metodach współpracy szkoły z Policją.

W zakresie działalności profilaktycznej:

- realizowanie wśród uczniów oraz ich rodziców/opiekunów programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego dostosowanych do potrzeb indywidualnych i grupowych;
- wspieranie wszystkich uczniów w prawidłowym rozwoju i zdrowym stylu życia oraz podejmowanie działań, których celem jest ograniczenie występowania zachowań ryzykownych;
- wspieranie uczniów, którzy ze względu na sytuację rodzinną, środowiskową lub uwarunkowaną biologicznie są w wyższym stopniu narażeni na wystąpienie zachowań ryzykownych;
- przygotowanie oferty zajęć rozwijających zainteresowania i uzdolnienia, jako alternatywnej pozytywnej formy działalności zaspakajającej ważne potrzeby psychiczne;
- wspieranie uczniów, u których rozpoznano objawy używania substancji psychoaktywnych, uzależnienia od technologii cyfrowych, obniżenia kondycji psychicznej, a także prowadzenie działań profilaktycznych wobec wszystkich uczniów szkoły;
- kształtowanie i wzmacnianie norm przeciwnych używaniu środków i substancji szkodliwych, przez uczniów i wychowanków, a także norm przeciwnych podejmowaniu innych zachowań ryzykownych.

5. Struktura oddziaływań wychowawczych.

Dyrektor szkoły:

- stwarza warunki dla realizacji procesu wychowawczego w szkole,
- stwarza warunki harmonijnego rozwoju psychofizycznego, dba o prawidłowy poziom pracy wychowawczej i opiekuńczej szkoły,
- inspiruje nauczycieli do wdrażania nowych rozwiązań w procesie kształcenia, których celem jest rozwijanie kompetencji uczniów,
- czuwa nad realizowaniem przez uczniów obowiązku szkolnego,
- nadzoruje zgodność działania szkoły ze statutem, dba o przestrzeganie zasad oceniania, praw uczniów, kompetencji organów szkoły,
- stwarza warunki do poszukiwania optymalnych rozwiązań w zakresie budowania systemu działań wspierających kondycję psychiczną uczniów,
- dostosowuje ofertę zajęć pozalekcyjnych do oczekiwań uczniów w celu stworzenia warunków do realizacji pasji i rozwijania zainteresowań,

- inspiruje wszystkie grupy społeczności szkolnej do budowania dobrych wzajemnych relacji w środowisku szkolnym, jako czynnika zwiększającego skuteczność i efektywność udzielanego wsparcia,
- nadzoruje realizację programu Wychowawczo-Profilaktycznego.

Wychowawcy klas:

- dbają o poczucie bezpieczeństwa ucznia w klasie,
- diagnozują sytuację wychowawczą w klasie, zapewniają atmosferę współpracy, zaufania, otwartości, wzajemnego wspomagania,
- wspierają rozwój ucznia,
- opracowują plan pracy wychowawczej dla klasy na dany rok szkolny, uwzględniając specyfikę funkcjonowania zespołu klasowego i potrzeb uczniów,
- koordynują pracę wychowawczo – profilaktyczną w klasie,
- dokonują rozpoznania sytuacji rodzinnej, materialnej ucznia i w razie potrzeby podejmują odpowiednie działania,
- podejmują działania profilaktyczne w celu przeciwdziałania niewłaściwym zachowaniom uczniów,
- wnioskuje o objęcie ucznia pomocą psychologiczno-pedagogiczną, informują rodziców o proponowanych formach pomocy,
- w sprawach uczniów współdziałają z innymi nauczycielami uczącymi w klasie, dyrekcją szkoły, pedagogiem, psychologiem, pielęgniarką,
- współpracują z rodzicami uczniów, włączają ich w życie szkoły,
- podejmują działania w zakresie poszerzania własnych kompetencji wychowawczych.

Nauczyciele:

- oddziałują wychowawczo na uczniów, wspierają ich rozwój zdolności i zainteresowania,
- odpowiadają za życie, zdrowie, bezpieczeństwo uczniów podczas pobytu w szkole, podczas wyjazdów i na wycieczkach szkolnych,
- udzielają pomocy w przewyżnianiu niepowodzeń szkolnych w oparciu o rozpoznane potrzeby uczniów, informują o potrzebach związanych z problemami w nauce oraz o przejawianych zdolnościach,
- kształcą i wychowują w duchu patriotyzmu, demokracji, tolerancji, promują zdrowy styl życia,
- zapewniają atmosferę współpracy, zaufania, otwartości, wzajemnego wspomagania,
- wspólnie z pedagogiem i psychologiem zabiegają o różne formy pomocy wychowawczej i materialnej dla uczniów, dostosowują wymagania edukacyjne do specyficznych potrzeb ucznia,
- realizują w toku pracy treści i cele programu wychowawczo-profilaktycznego.

Pedagog specjalny:

- współpracuje z nauczycielami, wychowawcami klas, rodzicami i uczniami w rekomendowaniu dyrektorowi działań w zakresie zapewnienia aktywnego uczestnictwa uczniów w życiu szkoły oraz tworzeniu warunków dostępności architektonicznej, cyfrowej oraz

informacyjno-komunikacyjnej osobom ze szczególnymi potrzebami,

- prowadzi badania i działania diagnostyczne związane z rozpoznawaniem indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych uczniów,
- podejmuje działania w celu rozwiązywania problemów dydaktycznych i wychowawczych uczniów,
- udziela pomocy psychologiczno-pedagogicznej w bezpośredniej pracy z uczniami,
- współpracuje z innymi podmiotami, instytucjami działającymi na rzecz dzieci i młodzieży,
- przedstawia radzie pedagogicznej propozycje w zakresie doskonalenia zawodowego nauczycieli.

Pedagog szkolny/psycholog szkolny:

- prowadzi badania i działania diagnostyczne uczniów, w tym diagnozuje indywidualne potrzeby rozwojowe i edukacyjne oraz możliwości psychofizyczne uczniów w celu określenia przyczyn niepowodzeń edukacyjnych oraz wspierania mocnych stron uczniów;
- diagnozuje sytuacje wychowawcze w szkole w celu rozwiązywania problemów wychowawczych oraz wspierania rozwoju uczniów;
- udziela pomocy psychologiczno-pedagogicznej w formach odpowiednich do rozpoznanych potrzeb;
- podejmuje działania z zakresu profilaktyki uzależnień i innych problemów dzieci;
- udziela pomocy psychologiczno-pedagogicznej w formach odpowiednich do rozpoznanych potrzeb;
- inicjuje i prowadzi działania mediacyjne i interwencyjne w sytuacjach kryzysowych;
- wspomaga rodziców i nauczycieli w rozpoznawaniu i rozwijaniu indywidualnych możliwości, predyspozycji i uzdolnień uczniów;
- wspiera nauczycieli, wychowawców grup wychowawczych i innych specjalistów w rozpoznawaniu indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych uczniów,
- współpracuje z rodzicami w zakresie działań wychowawczych i profilaktycznych, udziela pomocy psychologiczno-pedagogicznej rodzicom uczniów w formie porad i konsultacji,
- promuje budowanie dobrych wzajemnych relacji pomiędzy wszystkimi grupami społeczności szkolnej, jako czynnika zwiększającego skuteczność i efektywność udzielanego wsparcia.

Rodzice:

- współtworzą Program Wychowawczo-Profilaktyczny,
- rodzice i nauczyciele współdziałają ze sobą w sprawach wychowania i kształcenia dzieci,
- uczestniczą w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły,
- dbają o właściwą formę spędzania czasu wolnego przez uczniów, proponują im pozytywne formy wypoczynku dostępne w szkole i najbliższej okolicy,
- aktywnie uczestniczą w życiu szkoły, współpracują z wychowawcą klasy i innymi nauczycielami

oraz szkolnymi specjalistami,

- Rada Rodziców uchwała, w porozumieniu z Radą Pedagogiczną Program Wychowawczo-Profilaktyczny.

6. Diagnoza sytuacji wychowawczej.

Diagnozy potrzeb, problemów, zasobów oraz czynników ryzyka dokonano na podstawie:

- analizy wyników ankiety przeprowadzonej wśród rodziców, uczniów i wychowawców badającej potrzeby i problemy występujące w środowisku szkolnym,
- uwag rodziców pod adresem szkoły zgłaszanych na zebraniach z wychowawcami klas oraz na spotkaniach Rady Rodziców,
- analizy wypracowanych przez RP czynników ryzyka i czynników chroniących,
- dokumentów szkolnych (dzienniki lekcyjne i zajęć pozalekcyjnych, protokoły Rad Pedagogicznych),
- przeprowadzonych w roku szkolnym 2022/2023 ankiet i rozmów kierowanych z grupami dotyczących samopoczucia uczniów, działań z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej, organizacji nauczania zdalnego, bezpiecznego korzystania z internetu, ogólnoswiatowej sytuacji politycznej,
- obserwacji zachowań uczniów na terenie szkoły,
- wiedzy psychologicznej dotyczącej rozwoju psychofizycznego dzieci i młodzieży.

W badaniach wzięli udział uczniowie, rodzice, nauczyciele. Z przeprowadzonej diagnozy oraz biorąc pod uwagę kierunki polityki oświatowej wynika, że w swoich działaniach wychowawczo-profilaktycznych szkoła powinna uwzględnić w szczególności następującą tematykę:

- nadużywanie przez dzieci i młodzież urządzeń elektronicznych (m.in. telefonów komórkowych, komputerów, tabletów), używanie ich w niewłaściwych celach, szczególnie w okresie pandemii;
- używania wulgaryzmów oraz niska świadomość szkodliwości tego zjawiska;
- umiejętności wyrażania swojego zdania i wyrażania go w sposób kulturalny;
- przeniesienia kontaktów rówieśniczych w świat wirtualny;
- zagrożenia związane z piciem alkoholu, paleniem papierosów;
- absencje uczniów na zajęciach szkolnych o różnej przyczynie (m.in.: trudności motywacyjno-edukacyjne, problemy w środowisku rodzinnym);
- niebezpieczeństw czyhających w sieci (głównie cyberprzemoc i hejt);
- problemów z koncentracją uwagi i brakiem motywacji w działaniach;
- stresu i problemów ze snem;
- samoakceptacji;
- rozwijania aktywności fizycznej;
- umiejętności planowania czasu i spędzania czasu wolnego;
- zwrócenie uwagi na rolę rodziny w życiu człowieka;
- wspomaganie wychowawczej roli rodziny;
- wychowanie zmierzające do osiągnięcia ludzkiej dojrzałości poprzez kształtowanie postaw ukierunkowanych na prawdę, dobro i piękno, uzdalniających do odpowiedzialnych decyzji,

- poznawanie polskiej kultury i jej osiągnięć, sięganie do założeń edukacji klasycznej oraz sięganie do dziedzictwa cywilizacyjnego Europy;
- tworzenie pozytywnego klimatu szkoły oraz poczucia bezpieczeństwa ucznia w szkole ze szczególnym uwzględnieniem uczniów cudzoziemskich;
- rozwijanie umiejętności uczniów z wykorzystaniem sprzętu zakupionego w ramach programu „Laboratoria przyszłości”;
- wspomaganie w pojawiających się problemach w nauce, wspomaganie uczniów z zagranicy ;
- motywowanie uczniów do nauki, uwzględnienie zasobów cyfrowych w pracy z uczniem, poszukiwanie jak najlepszego porozumienia na linii nauczyciel – uczeń – rodzic;
- praca z uczniami, którzy wymagają wsparcia w nauce- prowadzenie zajęć z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej.

Mocne strony środowiska szkolnego (czynniki chroniące):

- Stwarzanie uczniom możliwości rozwijania swoich zainteresowań, zaprezentowania swoich umiejętności i zdolności.
- Oferta zajęć pozalekcyjnych w szkole.
- Organizowanie pomocy psychologiczno- pedagogicznej dla uczniów w różnorodnych formach.
- Zainteresowanie rodziców nauką szkolną i zachowaniem dziecka oraz utrzymywanie czę- stych kontaktów ze szkołą.
- Różnorodność uroczystości szkolnych.
- Bogate tradycje szkoły.
- Zatrudnianie w szkole specjalistów pomocy psychologiczno-pedagogicznej.
- Stale podnoszenie kwalifikacji zawodowych przez nauczycieli, zgodne z potrzebami uczniów i strategią szkoły.
- Duże zaangażowanie uczniów w pracę w Samorządu Uczniowskiego.
- Szybkie podejmowanie działań wychowawczych, zmierzających do rozwiązania problemu.
- Rozwój aktywności fizycznej uczniów na dodatkowych zajęciach sportowych.
- Zwiększenie atrakcyjności procesu nauczania przez stosowanie innowacji pedagogicznych.
- Ścisła współpraca ze środowiskiem lokalnym.
- Promowanie szkoły w środowisku i upowszechnianie jej osiągnięć, także z wykorzystaniem mediów społecznościowych.
- Pozyskiwanie środków na wsparcie rozwoju edukacji poprzez uczestniczenie w programach i róż- nych projektach;
- Reagowanie dyrekcji szkoły i nauczycieli na pojawiające się i zdiagnozowane zagrożenia wśród uczniów.
- Posiadanie wielu zainteresowań i pasji u dzieci z klas I –III.
- Czerpanie wiedzy przez uczniów na temat szkodliwości różnorodnych substancji uza- leżniających od rodziców i ze szkoły.
- Posiadanie dobrych relacji z rówieśnikami według opinii większości ankietowanych uczniów.
- Uczniowie, nauczyciele i rodzice dobrze oceniają ogólny stan bezpieczeństwa w szkole.
- Środowisko szkolne zna i na ogół przestrzega zasad i norm.

Bariery w środowisku szkolnym (czynniki ryzyka)

1. Niewystarczające wdrażanie w środowisku domowym poznanych metod wychowawczych oraz zaleceń zawartych w opinii lub orzeczeniu o potrzebie kształcenia specjalnego, wydanymi przez poradnie psychologiczno - pedagogiczne (ujednoczenie oddziaływań wychowawczych na linii rodzina - szkoła).
2. Wzrost liczby dzieci przejawiających nadwrażliwość emocjonalną i mało odpornych na sytuacje stresowe, z zaburzeniami funkcjonowania.
3. Niektórzy rodzice prezentujący niewłaściwe postawy wychowawcze wobec swoich dzieci.
4. Wzrost aktywności uczniów na różnych komunikatorach/portalach społecznościowych jako czynnik sprzyjający generowaniu konfliktów rówieśniczych.
5. Nieodpowiedni ubiór, wygląd do szkoły.
6. Nietostrzeżenie wsparcia udzielanego przez szkołę przez uczniów.

8. Kryteria efektywności.

- Wszyscy uczniowie naszej szkoły są poddani oddziaływaniom tego programu.
- Wszyscy nauczyciele realizują Program Wychowawczo-Profilaktyczny, a w szczególności nauczyciele wychowawcy uwzględniają jego treści podczas planowania i realizacji klasowych planów pracy.
- Rodzice uczniów naszej szkoły znają i akceptują program oraz czynnie współpracują przy jego realizacji.
- Realizatorzy zadań są osobiście zaangażowani i odpowiedzialni za jakość działań wychowawczo-profilaktycznych.
- Szkoła współpracuje z instytucjami wspierającymi wychowanie i opiekę.
- W szkole istnieje spójność oddziaływań wychowawczo-profilaktycznych: dom – szkoła.
- W szkole pamiętamy o tym, aby dawać uczniom zachętę, uczyć śmiałości, w pełni je aprobować. Uczniowie mogą uczyć się lubić samych siebie. Często słyszą słowa uznania, uczą się stawiać sobie cele. Wychowywani są w poczuciu bezpieczeństwa. Uczą się ufać sobie i innym. Otaczani rzetelnością i uczciwością uczą się, czym jest prawda i sprawiedliwość. Dzieciom, które mają trudności w nauce, potrzebne jest nasze zrozumienie i wsparcie.

7. Cele i zadania wychowawczo-profilaktyczne oraz formy ich realizacji.

I. SFERA SPOŁECZNA

Cele	Zadania do realizacji	Osoby odpowiedzialne
Kształtowanie postaw społecznych	<ul style="list-style-type: none">• kształtowanie przekonania o społecznym wymiarze istnienia człowieka, a także o społecznym aspekcie uczenia się w szkole,• wpajanie szacunku dla innego człowieka,• kształtowanie postawy tolerancji dla	wychowawcy klas nauczyciele zespół pomocy psychologiczno-pedagogicznej

	<p>odmiennych poglądów, ludzi, religii,</p> <ul style="list-style-type: none"> • kształtowanie umiejętności radzenia sobie z emocjami, wyrażania ich w sposób akceptowany społecznie, • rozwijanie umiejętności komunikacyjnych, wyrażania własnych opinii, przekonań, poglądów, asertywnego wyrażanie własnych potrzeb, umiejętności współpracy, • kształtowanie umiejętności nawiązywania i podtrzymywania satysfakcjonujących relacji z innymi, • podejmowanie działań mediacyjnych i negocjacyjnych w sytuacjach zagrożeń, • kształtowanie postaw tolerancji, otwartości i szacunku dla odmienności, • uwrażliwianie na różne obszary ludzkich problemów i potrzeb poprzez krzewienie potrzeby udzielania pomocy, • propagowanie działań z zakresu wolontariatu, • rozwijanie świadomości roli rodziny i jej wartości w życiu człowieka, • budowanie szacunku i wskazywanie autorytetów, • rozwijanie umiejętności poszukiwania takich rozwiązań, które stwarzają korzyści dla obydwu stron, • rozwijanie umiejętności dostrzegania pozytywnych aspektów działania zespołowego poprzez docenienie różnic zdań, wiedzy, doświadczeń, kompetencji, • rozwijanie potrzeby ciągłego doskonalenia siebie jako jednostki, członka rodziny i społeczeństwa; 	
<p>Budowanie zespołu klasowego sprzyjającego klimatowi dialogu,</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zapoznanie uczniów z ich praw i obowiązkami, • kształtowanie postawy koleżeństwa i umiejętności komunikowania się, 	<p>wychowawcy klas nauczyciele zespół pomocy</p>

<p>tolerancji i efektywnej współpracy</p>	<p>współpracy,</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozbudzanie otwartości na drugiego człowieka, • pogłębianie wiedzy o klasie i poczucia współodpowiedzialności, • kształtowanie pozytywnego wizerunku klasy, • bieżące rozwiązywanie konfliktów uczniowskich, • wzmacnianie poczucia bezpieczeństwa i wzajemnego zaufania, • rozwijanie umiejętności z zakresu skutecznej komunikacji interpersonalnej, • kształtowanie umiejętności konstruktywnego rozwiązywania konfliktów i sytuacji problemowych, • uczenie umiejętności adekwatnego zachowania się w sytuacjach zwycięstwa i porażki. • zapoznanie uczniów z czynnikami warunkującymi bezpieczeństwo w szkole, procedurami zachowania się w sytuacji nadzwyczajnej oraz obowiązkami wynikającymi z poszanowania drugiego człowieka, 	<p>psychologiczno-pedagogicznej</p>
<p>Uczenie zasad samorządności i demokracji.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wskazywanie wzorców, kształtowanie i wzmacnianie postaw prospołecznych, • rozwijanie samodzielności i odpowiedzialności za siebie i innych, • aktywne i świadome uczestniczenie w pracach samorządu szkolnego i klasowego, • przygotowanie do aktywnego udziału w życiu społecznym, • kontynuowanie współpracy z instytucjami i organizacjami działającymi w środowisku lokalnym, 	<p>wychowawcy klas nauczyciele (szczególnie historii, WOS) opiekun samorządu szkolnego</p>

Wdrażanie do planowania kształcenia i kariery zawodowej.	<ul style="list-style-type: none"> • poznanie mocnych i słabych stron, zainteresowań oraz predyspozycji; • przygotowanie do aktywności zawodowej i odnalezienia się na rynku pracy; • przedstawianie informacji o różnych zawodach i ich specyfice; • diagnozowanie zapotrzebowania poszczególnych uczniów na informacje edukacyjne i zawodowe; • pomoc w planowaniu kształcenia i kariery zawodowej; • gromadzenie, aktualizacja, udostępnianie informacji edukacyjnych i zawodowych, właściwych dla danego poziomu kształcenia; • prowadzenie zajęć przygotowujących uczniów do świadomego planowania kariery i podjęcia roli zawodowej, • kształtowanie umiejętności wytrwałości w działaniu, planowania działań i wyznaczania celu; • motywowanie do samodoskonalenia, rozwijania własnych zainteresowań i uzdolnień, • rozwijanie poczucia własnej sprawczości i przekonania o kompetencji do działań kreatywnych. 	<p>wychowawcy klas doradca zawodowy</p> <p>zespół pomocy psychologiczno-pedagogicznej</p>
---	---	---

II. SFERA ZDROWOTNA

Cele	Zadania do realizacji	Osoby odpowiedzialne
Dostarczenie wiedzy z zakresu edukacji zdrowotnej.	<ul style="list-style-type: none"> • zapoznanie z podstawowymi zasadami dbałości o zdrowie własne i innych, kształtowanie umiejętności kreowania środowiska sprzyjającego zdrowemu stylowi życia oraz odpowiedniego zachowania w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa, zdrowia 	<p>wychowawcy klas</p> <p>nauczyciele (szczególnie biologii, przyrody, wdż, wychowania fizycznego)</p>

	<p>jego lub innej osoby;</p> <ul style="list-style-type: none"> • zapoznanie z zasadami zdrowego, racjonalnego odżywiania się, higieny osobistej i aktywności fizycznej; • przygotowanie do podejmowania działań mających na celu zdrowy styl życia w aspekcie fizycznym i psychicznym; 	pielęgniarka szkolna
Promowanie zdrowego stylu życia.	<ul style="list-style-type: none"> • uświadomienie zagrożeń wieku dojrzewania; • kształtowanie świadomości własnego ciała z uwzględnieniem zmian fizycznych i psychicznych związanych z dojrzewaniem; • rozmowy o dojrzewaniu, seksualności, przeciwdziałaniu ryzykownym zachowaniom; • uświadamianie zagrożenia używania wszelakich substancji psychoaktywnych; • przeciwdziałanie występowaniu zachowań ryzykownych; • organizowanie zawodów sportowych, turystyki pieszej; • kształcenie umiejętności planowania czasu; • poznanie możliwości konstruktywnego spędzania czasu wolnego; • zapoznanie ze sposobami radzenia sobie ze stresem; • kształtowanie umiejętności zachowania dobowego rytmu człowieka (odpowiednia ilość snu, kłopoty ze snem); • współczesne zagrożenia dla zdrowia młodych ludzi (problemy z odżywianiem, zaburzenia zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży); 	<p>wychowawcy klas</p> <p>nauczyciele (szczególnie biologii, przyrody, wdż, wychowania fizycznego)</p> <p>pielęgniarka szkolna</p> <p>zespół pomocy psychologiczno-pedagogicznej</p>
Zapobieganie uzależnieniom	<ul style="list-style-type: none"> • dostarczenie wiedzy o zagrożeniach wynikających z palenia papierosów, picia alkoholu, zażywania substancji psychoaktywnych, 	<p>wychowawcy klas</p> <p>zespół pomocy psychologiczno-pedagogicznej</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • dostarczenie wiedzy o uzależnieniach behawioralnych, • dostarczenie wiedzy oraz mechanizmach powstawania uzależnień i ich skutkach, • kształtowanie postawy asertywności, umiejętności mówienia „NIE”, • udostępnianie uczniom i rodzicom informacji o konsekwencjach prawnych używania przez uczniów środków psychoaktywnych, procedurach postępowania nauczycieli w sytuacjach szczególnych zagrożeń i metodach współpracy szkoły z Policją w takich sytuacjach. 	
Kształtowanie postawy szacunku wobec środowiska naturalnego	<ul style="list-style-type: none"> • uświadamianie wpływu nieodpowiedzialnego korzystania z technologii na utratę zdrowia człowieka; • rozwijanie umiejętności podejmowania działań na rzecz ochrony przyrody w swoim środowisku; • kształtowanie umiejętności analizy zjawisk przyrodniczych, rozumowania przyczynowo-skutkowego; • uświadomienie wpływu przyrody nieożywionej na życie ludzi, zwierząt i roślin; 	wychowawcy klas nauczyciele (szczególnie biologii, przyrody, geografii)

III. SFERA EMOCJONALNA

Cele	Zadania do realizacji	Osoby odpowiedzialne
Rozwijanie kompetencji emocjonalnych	<ul style="list-style-type: none"> • nabywanie świadomości swoich mocnych stron i ograniczeń; • budowanie pozytywnego obrazu samego siebie, • podnoszenie poczucia wartości uczniów, • kształtowanie umiejętności nazywania i rozpoznawania własnych stanów 	wychowawcy klas zespół pomocy psychologiczno-pedagogicznej

	<p>emocjonalnych;</p> <ul style="list-style-type: none"> • kształtowanie umiejętności rozpoznawania stanów emocjonalnych u innych; • kształtowanie umiejętności rozwiązywania konfliktów; • budowanie świadomości w zakresie źródeł stresu oraz reakcji organizmu w sytuacjach stresujących, • rozwijanie umiejętności radzenia sobie ze stresem, w szczególności w środowisku szkolnym i okolicznościach edukacyjnych, • nabywanie umiejętności samoregulacji własnych emocji. 	
Ochrona zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży	<ul style="list-style-type: none"> • poszerzanie wiedzy uczniów na temat wpływu sytuacji kryzysowej na ich codzienne funkcjonowanie, • informowanie uczniów o możliwości i sposobach uzyskania specjalistycznej pomocy w szkole i poza nią, • umacnianie wśród uczniów prawidłowych relacji w grupie, • kształtowanie umiejętności nawiązywania satysfakcjonujących relacji interpersonalnych, • budowanie świadomości znaczenia samooceny dla odporności psychicznej, • wspieranie uczniów z rozpoznany obniżeniem kondycji psychicznej, • rozwijanie świadomości znaczenia bezpieczeństwa zdrowia psychicznego i emocjonalnego dzieci i młodzieży, • prowadzenie działalności informacyjnej wśród rodziców i nauczycieli z zakresu zdrowia, psychicznego. 	<p>wychowawcy klas nauczyciele zespół pomocy psychologiczno-pedagogicznej</p>

IV. KULTURA

Kształtowanie hierarchii systemu wartości	<ul style="list-style-type: none"> • poznanie przez dzieci i młodzież wartości uniwersalnych, takich jak prawda, miłość, piękno, wolność i godność człowieka, rodzina, odpowiedzialność, tolerancja; • uświadomienie, że wartości uniwersalne stanowią podstawę dokonywania wyborów w życiu; • rozwijanie umiejętności zachowania się z uwzględnieniem sytuacji i miejsca; • dbałość o kulturę słowa w szkole i poza nią; • rozwijanie ciekawości poznawczej związanej z innymi kulturami; • kształtowanie prawidłowych postaw wobec osób niepełnosprawnych; • kształtowanie szacunku do ludzi, wrażliwości na potrzeby drugiego człowieka; • popularyzowanie wiedzy i rozwijanie świadomości na temat zasad humanitaryzmu; • rozwijanie poczucia odpowiedzialności społecznej poprzez podejmowanie działań na rzecz lokalnej społeczności; • wdrażanie do poznania natury szczęścia, rozmowy o szczęściu; 	<p>wychowawcy klas nauczyciele zespół pomocy psychologiczno-pedagogicznej</p>
Utrwalanie norm i wzorów zachowań pożądanых społecznie	<ul style="list-style-type: none"> • kształtowanie umiejętności zwracania się po pomoc i poradę w trudnych sytuacjach; • ćwiczenia umiejętności wyrażania i obrony swojego zdania i swoich praw; • uczenie radzenia sobie w sytuacjach trudnych i konfliktowych; • uwrażliwianie na kwestie moralne np. mówienie prawdy, sprawiedliwość; • budowanie samoświadomości dotyczącej praw, wartości, wpływów oraz postaw; • kształtowanie szacunku do tradycji rodzinnych, pielęgnowanie tradycji 	<p>wychowawcy klas nauczyciele zespół pomocy psychologiczno-pedagogicznej</p>

	szkolnych;	
Kształtowanie postawy patriotycznej i poszanowania tożsamości narodowej.	<ul style="list-style-type: none"> • Rozwijanie poszanowania dziedzictwa narodowego i kształtowanie świadomości narodowej; • wpajanie szacunku dla tradycji, historii i symboli narodowych; • nabywanie wiedzy o dziedzictwie kulturowym narodu; • poznanie kultury rodzimej, pogłębianie więzi z lokalnym środowiskiem; • zaznajamianie uczniów z postaciami wyjątkowych Polaków, ich osiągnięciami, wpływem na historię lub cywilizację; • kultywowanie tradycji i obrzędowości związanej z patronem szkoły; • wykorzystywanie treści programowych poszczególnych przedmiotów do prezentowania tradycji narodowych; • kształtowanie tradycji szkoły w ramach konkursów, uroczystości szkolnych i pozaszkolnych; • przybliżenie zagadnienia dotyczącego miejsca Polski w Europie i świecie; • zachęcanie do działalności na rzecz społeczności szkolnej i lokalnej; • kształtowanie aktywnej postawy obywatelskiej; • odwiedzanie miejsc pamięci narodowej. 	wychowawcy klas nauczyciele

V. BEZPIECZEŃSTWO

Zapewnienie uczniom poczucia bezpieczeństwa.	<ul style="list-style-type: none"> • zapewnienie bezpieczeństwa i higieny pracy ucznia; • zapewnienie uczniom opieki oraz pomocy 	wychowawcy klas nauczyciele zespół pomocy psychologiczno-
---	--	---

	<p>psychologiczno-pedagogicznej;</p> <ul style="list-style-type: none"> • przeciwdziałanie agresji w szkole; • eliminowanie zagrożeń związanych z zachowaniami ryzykownymi uczniów; • dostarczenie wiedzy z zakresu prawa dotyczącego postępowania w sprawach nieletnich; • przypominanie o zasadach przestrzegania zasad reżimu sanitarnego w okresach licznych zachorowań na choroby wirusowe; • wdrażanie uczniów do właściwego korzystania z technologii cyfrowych; • przeciwdziałanie przemocy w tym cyberprzemocy. 	pedagogicznej
Dbłość o własne bezpieczeństwo	<ul style="list-style-type: none"> • zaznajamianie uczniów z przepisami bhp, drogami ewakuacyjnymi w szkole; • wpajanie zasad bezpiecznego korzystania z Internetu, w tym portali społecznościowych oraz telefonów, tabletów i innych urządzeń multimedialnych; • rozwój kompetencji cyfrowych; • zapoznanie z zasadami bezpieczeństwa w czasie wolnym, w tym wakacji i ferii; • minimalizowanie zagrożeń związanych z drogą „do” i „ze” szkoły; 	<p>wychowawcy klas nauczyciele zespół pomocy psychologiczno-pedagogicznej</p>
Kształtowanie umiejętności postępowania w sytuacjach niebezpiecznych.	<ul style="list-style-type: none"> • kształtowanie gotowości i umiejętności udzielania pierwszej pomocy w nagłych wypadkach; • uświadamianie zagrożeń związanych z życiem towarzyskim, podróżami, aktywnością w wolnym czasie; • doskonalenie umiejętności szacowania ryzyka sytuacyjnego, rozpoznawanie nietypowych sygnałów niebezpieczeństwa; • uświadamianie zagrożeń związanych z korzystaniem z Internetu; 	<p>wychowawcy klas nauczyciele pielęgniarka szkolna zespół pomocy psychologiczno-pedagogicznej</p>

Współpraca z rodzicami i instytucjami wspierającymi rodzinę.	<ul style="list-style-type: none"> • integrowanie wychowawczych działań szkoły; • wspieranie prawidłowego rozwoju intelektualnego, emocjonalnego i społecznego uczniów; • przeciwdziałanie przemocy w rodzinie; • zapoznanie rodziców z prawem wewnętrznym w szkole; • przekazanie rodzicom informacji na temat obowiązujących regulaminów; • podejmowanie wspólnych działań z instytucjami wspierającymi szkołę 	<p>wychowawcy klas nauczyciele zespół pomocy psychologiczno-pedagogicznej</p>
---	--	---

10. Sposoby realizacji celów i zadań:

- lekcje przedmiotowe;
- lekcje wychowawcze;
- wycieczki tematyczne;
- realizacja rekomendowanych programów profilaktycznych;
- spotkania z policją, strażą pożarną itp.;
- koła zainteresowań;
- zajęcia SKS;
- zapoznanie z dokumentacją szkoły (statut, WZO, program wychowawczo-profilaktyczny itp.);
- rozmowy grupowe;
- zajęcia warsztatowe;
- zajęcia psychoedukacyjne;
- indywidualna praca z uczniem i jego rodziną;
- organizacja konkursów, turniejów, festiwali;
- uczestnictwo uczniów w konkursach;
- zapoznanie z zasadami BHP;
- samodzielne korzystanie z biblioteki szkolnej;
- zapoznanie z Konwencją Praw Dziecka;
- badanie samopoczucia uczniów w szkole;
- obserwacja zachowań uczniów;
- uczestnictwo i organizacja uroczystości szkolnych;
- uczestnictwo w spektaklach teatralnych;

- zawody sportowe;
- preorientacja zawodowa;
- podejmowanie działań na rzecz środowiska lokalnego;
- udział w akcjach charytatywnych;
- współpraca z lokalnymi instytucjami;
- pedagogizacja rodziców.

11. Ewaluacja.

Przebieg pracy wychowawczo-profilaktycznej i jej efekty poddawane są systematycznej obserwacji i ocenie. Informacje zwrotne, pochodzące od uczniów, rodziców i nauczycieli, będą wykorzystywane w procesie cyklicznej oceny sytuacji wychowawczej i skuteczności działań profilaktycznych podejmowanych przez szkołę.

Ewaluacja przeprowadzana będzie poprzez:

- obserwację zachowań uczniów i zachodzących w tym zakresie zmian,
- analizę dokumentacji pedagogicznej,
- przeprowadzanie badań ankietowych, kwestionariuszy wśród uczniów, rodziców i nauczycieli,
- rozmowy z rodzicami,
- wyniki konkursów,
- wymianę spostrzeżeń w zespołach wychowawców i nauczycieli.

Program Wychowawczo-Profilaktyczny uchwalony przez Radę Pedagogiczną
w dniu

Puszczza Marińska, dnia

(pieczęć szkoły)

(pieczęć i podpis dyrektora)